

Sayı : İMKB/2-GDD-010.06.02- 156

Konu : Kapanış seansı, kapanış fiyatından işlemler ve tek fiyattan işlemler uygulama esasları hk.

Genelge No: 388

Hisse Senetleri Piyasası Müdürlüğü

Gelişen İşletmeler Piyasası Müdürlüğü

İstanbul, 7 Şubat 2012

Sayın Üyemiz,

Hisse Senetleri Piyasasında kapanış seansı, kapanış fiyatından işlemler ve tek fiyattan işlemler uygulamalarına yönelik çalışmalar tamamlanmış olup, uygulamaların 2 Mart 2012 tarihinde devreye alınması planlanmaktadır.

Söz konusu yeni uygulamalar hakkında piyasayla bilgi paylaşılması ve üyelerimizin gerekli çalışmaları yapabilmeleri amacıyla kapanış seansı, kapanış fiyatından işlemler ve tek fiyattan işlemler sürecine ilişkin olarak planlanan esaslar 3 Kasım 2011 tarih ve 3740 sayılı Genel Mektubumuzla duyurulmuştur.

Yürütülen çalışmalar ve üyelerimizle gerçekleştirilen testler sonucunda söz konusu Genel Mektup ile duyurulmuş olan uygulama esaslarında bazı değişiklikler ve eklemeler yapılması gerekli görülmüştür.

Uygulama esaslarının son hali ekte yer almakta olup, 3740 sayılı Genel Mektup ekinde yer alan uygulama esasları üzerinde değişen ve eklenen hususlar aşağıda yer almaktadır:

Değişiklikler:

Yapılan testler sonucunda HSP Alım Satım Sistemi (Sistem) tarafındaki performans verileri değerlendirilerek kapanış seansı aşamaları yeniden düzenlenmiş, daha önce 5 dakika olarak belirlenmiş olan emir aktarım aşaması 1 dakika kısaltılarak 4 dakikaya indirilmiştir. Bu süre daha önce 2 dakika olarak belirlenen fiyat belirleme aşamasına eklenerek buradaki süre 3 dakikaya çıkartılmıştır. Böylece üyelerimizin belirlenen kapanış fiyatlarını sistemlerine işlemeleri için daha uygun bir süre sağlanmıştır.

Değişiklik sonrasında süreçte yer alan aşamaların eski ve yeni süreleri ile başlangıç ve bitiş saatleri aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Önceki durum;

- Emir aktarım aşaması - (5 dakika, 17:17-17:22)
- Emir toplama aşaması - (4 dakika, 17:22 -17:26)
- Fiyat belirleme ve kapanış seansı işlemleri aşaması (2 dakika, 17:26 17:28)
- Kapanış fiyatından / tek fiyattan işlemler aşaması (2 dakika, 17:28 - 17:30)

Yeni durum;

- Emir aktarım aşaması - (4 dakika, 17:17-17:21)
- Emir toplama aşaması - (4 dakika, 17:21 - 17:25)
- Fiyat belirleme ve kapanış seansı işlemleri aşaması - (3 dakika, 17:25 - 17:28)
- Kapanış fiyatından / tek fiyattan işlemler aşaması - (2 dakika, 17:28 -17:30)

Yarım iş günü olması nedeniyle tek seans yapılacak günlerde seans, kapanış seansı ile bitirilecek olup, kapanış seansı aşağıdaki gibi uygulanacaktır;

- Emir aktarım aşaması - (4 dakika, 12:17 -12:21)
- Emir toplama aşaması - (4 dakika, 12:21 -12:25)
- Fiyat belirleme ve kapanış seansı işlemleri aşaması - (3 dakika, 12:25 -12:28)
- Kapanış fiyatından işlemler aşaması – (2 dakika, 12:28 -12:30)

Eklemler:

- Tek seansın yapılacağı yarım iş günlerinde, açılış seansı süresi, birinci seansta uygulandığı gibi, 15 dakika emir toplama, 5 dakika fiyat belirleme ve açılış seansı işlemleri olmak üzere toplam 20 dakika olacaktır.
- Açılış seansı sırasında durdurulmuş olan bir işlem sırasında bekleyen Açılış Fiyatlı Emirler (AFE) varsa, bu emirler emir aktarım aşamasında Sistem tarafından iptal edilecektir.
- Açılış seansında durdurulmuş bir işlem sırasının kapanış seansı sürecinde yeniden işleme açılması durumunda, işlem sırasında kapanış seansı süreci emir ve işlem esasları geçerli olacaktır (Mevzuata uygun olarak açığa satış emri girilebilecek, oluşan fiyat kapanış seansı fiyatı olarak tescil edilecektir).
- AFE ve Kapanış Fiyatlı Emirler (KAFFE)’de miktar azaltımı ve iptallerde ücretlendirme yapılmayacak olup, kapanış seansı sürecinde emir iptali ve fiyat kötüleştirme ve miktar azaltımında uygulanacak olan ücretler ekte yer alan uygulama esaslarının (F) maddesinde yer almaktadır.
- Üyelerimiz kapanış seansı için geçerli olacak fiyat marjları dosyasını kapanış seansı öncesinde hem İMKB Elektronik Rapor Dağıtım (ERD) sayfasından hem de veri yayın kuruluşlarından alabilecektir. Kapanış / tek fiyattan işlemler aşamasında işlem yapılabilen tek fiyat bilgisini içeren marj dosyası ERD sayfasından alınabilecektir. Bununla birlikte kapanış seansı fiyatı ile tek fiyattan işlemler aşamasında emir girilebilecek tek fiyat bilgisi veri yayın kuruluşlarından da elde edilebilecektir.
- Olağandışı durumlara ilişkin olarak 30 Aralık 2011 tarih ve 385 nolu Genelgemiz’in “1.3.1 Seansların Uzama ve iptal Esasları...” başlıklı maddesinde yer alan bazı hususlar kapanış seansı uygulaması doğrultusunda yeniden düzenlenmiş olup, detaylar ekte yer alan uygulama esaslarının (C) maddesinde yer almaktadır.

Ayrıca, uygulamanın devreye alındığı tarihten itibaren özel emirler eşlendiği anda eksper onayına gerek olmaksızın, otomatik olarak işlem görecektir. Bu uygulama değişikliği ile birlikte özel emirlere ilişkin uygulama esasları aşağıdaki gibidir:

- Mevcut durumda Sistem’e girilen özel emirlere ait bilgilerin faks aracılığı ile gönderilmesi gerekliliği yeni uygulama ile sona ermektedir, özel emir eşlemelerinin seansın son 10 dakikası içinde yapılamayacağına ilişkin olarak 385 nolu Genelgemiz’de yer alan düzenleme bu Genelge’nin yürürlüğe girmesi ile birlikte yürürlükten kalkacak ve özel emir eşlemesi açılış seansının bitiminden itibaren seans sonuna kadar yapılabilecektir. Ancak kapanış seansının uygulandığı hisselerde kapanış seansı emir giriş sürecinde özel emir girişi ve eşlemesi yapılamayacaktır.
- Birincil piyasa işlemlerinde özel emirlere ilişkin mevcut uygulama devam edecek, özel emir işlemleri eksper onayı sonrası işleme dönüşecektir. Ancak özel emre ilişkin bilgilerin faks aracılığıyla bildirilmesi uygulaması sona erecektir.
- Tek fiyat yöntemiyle işlem gören hisse senetlerinde sadece “Tek Fiyattan İşlemler Aşaması (17:28 - 17:30)” süresince geçerli olmak üzere, diğer işlem yöntemlerinde olduğu gibi, özel emir girişi / eşlemesi sırasında bekleyen lot emirlerinin özel emri tamamen karşılayacak miktarda olması halinde özel emir girişine / eşlemesine izin verilmeyecektir.
- Kapanış / tek fiyattan işlemler sürecinde sadece belirlenmiş olan tek fiyattan özel emir girilebilecek/eşlenebilecektir.

Özel emirlerle ilgili olarak yukarıda belirtilen yeni uygulama esasları dışındaki mevcut düzenlemeler geçerliliklerini korumaktadır.

Söz konusu düzenlemelerin tamamı Gelişen İşletmeler Piyasası (GİP) için de geçerli olacaktır.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Saygılarımla,

**İSTANBUL
MENKUL KİYMETLER BORSASI
BAŞKANLIĞI**

M.İbrahim TURHAN
Başkan

Ek 1: Kapanış seansı, kapanış fiyatından işlemler ve tek fiyattan işlemler uygulama esasları (9 sayfa)

Ek 2: İkinci seans ve yarım iş günleri seans akışı (2 sayfa)

Kapanış Seansı, Kapanış Fiyatından İşlemler ve Tek Fiyattan İşlemler Uygulama Esasları

İMKB Yönetim Kurulu kararları doğrultusunda Hisse Senetleri Piyasası ikinci seansında devreye alınacak kapanış seansı, kapanış fiyatından işlemler ve tek fiyattan işlemler aşamalarında uygulanacak esaslar ile belirtilen uygulamaların devreye alınmasından itibaren geçerli olacak diğer değişiklikler aşağıda yer almaktadır.

Birinci seansta uygulanan işlem yöntemlerinde ve saatlerinde herhangi bir değişiklik söz konusu değildir.

A- Kapanış Seansı

Tanım: Kapanış seansı, normal seans sürecinden kalan -kotasyon hariç- tüm emirlerin aktarılması suretiyle, belirlenmiş zaman dilimi boyunca yeni emirlerin de herhangi bir eşleşme yapılmaksızın Sistem'e kabul edildiği ve bu süre sonunda en yüksek miktarda işlemin gerçekleşmesini sağlayan tek bir fiyat seviyesinin (Kapanış Seansı Fiyatı) hesaplanarak, tüm işlemlerin bu fiyat seviyesinden gerçekleştirildiği, tek fiyat yöntemiyle çalışan özel bir seans uygulamasıdır.

Kapsam: Hisse Senetleri Piyasası pazarlarında sürekli müzayede ve piyasa yapıcılı sürekli müzayede yöntemi ile işlem görmekte olan E (Eski) ve Y (Yeni) özellik kodlu menkul kıymetlerde, sadece ikinci seansın son bölümünde uygulanacaktır. Varant ve borsa yatırım fonları ile temerrüt, rüçhan hakkı kuponu işlem sıraları kapanış seansına dahil değildir.

Kapanış Seansı Aşamaları:

- Emir aktarım aşaması - (4 dakika, 17:17-17:21)
- Emir toplama aşaması - (4 dakika, 17:21 - 17:25)
- Fiyat belirleme ve kapanış seansı işlemleri aşaması - (3 dakika, 17:25 -17:28)
- Kapanış fiyatından işlemler aşaması - (2 dakika, 17:28-17:30)

Emir Aklarım Aşaması (17:17 - 17:21) : Sürekli müzayede ve piyasa yapıcılı sürekli müzayede yöntemleri ile işlem gören menkul kıymetlerde Sistem'de işlem görmeden bekleyen pasif emirlerin kapanış seansında yer almalarının sağlanması amacıyla emir aktarımının yapıldığı ve kapanış seansında geçerli olacak fiyat marjlarının hesaplandığı 4 dakikalık süreçtir.

Seansın sürekli müzayede bölümü, saat 17:17'de sona erecek ve 4 dakikalık emir aktarım süreci başlayacaktır. Bu süreçte, ilgili tüm menkul kıymetlerde kotasyon emirleri dışındaki bekleyen tüm emirlerin kapanış seansına aktarımı yapılacaktır (Açılış seansında durdurulan veya tek fiyat yönteminde işlem gören ve seansın 2. tek fiyat aşamasında durdurulmuş olan menkul kıymetlerde AFE türü emirler bu aşamada iptal edilecek ve aktaramayacaktır). Piyasa yapıcılı olarak işlem gören E ve Y sıralarında bekleyen kotasyonlar iptal edilecektir.

Bu aşamada, kapanış seansında emir girilebilecek E ve Y özellik kodlu menkul kıymetlerde emir girişi için geçerli olacak fiyat marjları hesaplanacaktır.

Kapanış için belirlenen yeni fiyat marjlarının hesaplanarak Borsamız ERD sayfası ile veri yayın kuruluşları aracılığıyla duyurulması ve diğer teknik işlemler sonrasında kapanış seansı başlayacaktır. Sistem tarafından yürütülen emir aktarım süreci boyunca emir girişi mümkün olmayacak, bekleyen emirler değiştirilemeyecek, bölünemeyecek, iptal edilemeyecektir.

Emir Toplama Aşaması (17:21 - 17:25) : Sürekli müzayede ve piyasa yapıcılı sürekli müzayede yöntemiyle işlem gören kıymetlerde bekleyen pasif emirlere ilaveten, kapanış seansında fiyat belirlemeye yönelik olarak yeni alış ve satış emirlerinin Sistem'e iletileceği aşamadır. Bu aşama süresince emirler eşleştirilmez (işlem gerçekleşmez). Bu aşamada Sistem'e iletilecek emirlerin fiyatları emir aktarım aşamasında menkul kıymetteki normal emir dosyasında gerçekleşen son işlemin fiyatına göre belirlenmiş olan fiyat marjı içinde olabilecektir. Bu kapsamda;

- Kapanış seansında bir menkul kıymete girilecek emirlerin fiyatları menkul kıymette gerçekleşen son normal emir işlem fiyatının +/- %3'ünden daha fazla farklı olamaz; %3 marj uygulanarak bulunan üst fiyat en yakın üst fiyat adımına, alt fiyat ise en yakın aşağı fiyat adımına yuvarlanarak belirlenir. Serbest marjlı hisse senetlerinde de son işlem fiyatına göre +/- %3 fiyat marjı uygulanacaktır.
- Bir menkul kıymet için o seans hesaplanan baz fiyata göre belirlenmiş +/- %10'luk fiyat değişim sınırlarının dışında bir fiyattan kapanış seansında emir girilmesine izin verilmeyecektir. Farklı marj uygulanan ISKUR.E gibi hisselerde ve Serbest işlem Platformunda o seansta geçerli olan mevcut fiyat marj oranı dikkate alınır. Örneğin; bir hisse senedinin o seans için baz fiyatının 3,00 - fiyat değişim sınırlarının ise 2,70 - 3,30 olduğu düşünüldüğünde; bu hisse senedinin kapanış seansı başlangıcı öncesindeki son işlem fiyatı 3,28 ise, ilgili hisse senedine kapanış seansında % 3 marj kapsamında girilebilecek minimum emir fiyatı 3,18, maksimum emir fiyatı ise 3,30 olabilecektir.
- Bir menkul kıymette kapanış seansının yapıldığı seansın ne açılış seansı bölümünde ne de sürekli müzayede bölümünde işlem gerçekleşmişse, bu menkul kıymete ilgili seans için geçerli olan baz fiyata göre belirlenmiş +/-%10 fiyat marjı sınırları dahilinde emir girilebilir. Eğer bu durumdaki menkul kıymet serbest marjlı ise bu menkul kıymete kapanış seansında herhangi bir fiyat sınırı olmaksızın emir girilebilir.
- Bir menkul kıymetin kapanış seansına aktarılan emirleri arasında son işlem fiyatının +/- %3'ü içerisinde belirlenen kapanış seansı üst fiyat sınırından daha yüksek bir fiyattan alış emri veya kapanış seansı alt fiyat sınırından daha düşük bir fiyattan satış emri bulunuyorsa, bu menkul kıymette ilgili seansın baz fiyatına göre hesaplanmış sürekli müzayede için geçerli olan fiyat değişim sınırları uygulanır (son işlem fiyatına göre +/- %3 marj uygulanarak hesaplanan fiyat değişim sınırları kullanılmaz).

Kapanış seansı için emir toplama aşaması 4 dakika sürecektir. Bu 4 dakikalık süre boyunca kapanış seansı için emir toplanacak, iletilmiş emirler mevcut kurallar dahilinde değiştirilebilecek, bölünebilecek ya da iptal edilebilecektir. Seansın kapanış seansı emir toplama aşaması öncesindeki bölümlerinde girilmiş emirlerden kapanış seansı için belirlenmiş olan marjın dışında kalan ve kapanış seansına aktarılmış olan

emirler iptal edilebilecek veya fiyatları kapanış seansı fiyat marjları içine çekilerek bu emirlerde fiyat / miktar değişikliği veya bölme yapılabilecektir.

Bu süreçte sadece limit fiyatlı emir, açığa satış emri ve KAFE girişine izin verilecektir. Kapanış seansı emir toplama sürecinde KIE, OLFE, OLDE ve özel emir girişi/eşleşmesi mümkün olmayacaktır.

Emir toplama süreci devam eden menkul kıymetlerde, açılış seansında uygulandığı şekilde kapanış modu süresince (17:20 - 17:25) piyasa izleme ekranları kapalı olacak, temsilcinin kendi girdiği emirleri sorgulayabildiği ekranlar ile hisse sorgu dışındaki sorgu ekranlarının kullanılması mümkün olmayacaktır. Bu süreç boyunca işlem sıralarındaki emirlerin fiyat ve miktar bilgileri veri yayın kuruluşlarına gönderilmeyecektir.

Açılış seansı aşamasında durdurulmuş bir menkul kıymet, kapanış seansında işleme açılırsa bu menkul kıymette kapanış seansı emir giriş kuralları uygulanacaktır (Açığa satış emri girişi mümkün olacaktır).

Bu süreçte Kapanış Fiyatlı Emirler (KAFE) de Sistem'e iletililebilecektir. KAFE emirleri, belirlenecek kapanış fiyatından işlem görmek üzere Sisteme fiyatız, sadece miktar bilgisi girilerek gönderilen alış ya da satış emirleridir. KAFE'lerin miktarları artırılıp, azaltılabilir (artırıldığında önceliği değişir), istendiği an iptal edilebilir. KAFE giriş ve değişikliklerinde maksimum lot miktarı sınırlarına uyulur. Ancak bu emirler bölünemez ve fiyatlı bir emre dönüştürülemez. Fiyatlı emirler KAFE'ye çevrilemez. KAFE türü emirler kapanış seansı fiyatının belirlenmesinde dikkate alınmaz. Bu emirlerin önceliği limit fiyatlı emirlerden sonradır, kapanış seansı işlemleri sırasında öncelikle işlem görebilecek fiyattaki tüm limit fiyatlı emirler birbirleriyle eşleşerek işleme dönüşür, sonrasında kalan limit fiyatlı emirlerle KAFE emirler işleme dönüşür, işlem görebilecek fiyattaki tüm limit fiyatlı emirlerin işleme dönüşmesi sonrasında KAFE'ler kendi aralarında zaman önceliğine göre işleme dönüşür. İşlem görmeyen KAFE'ler kapanış seansı işlemleri aşamasında iptal edilir ve kapanış fiyatından işlemler aşamasına aktarılmazlar. Bu emirler de AFE türü emirlerle aynı emir ve işlem kurallarına tabidir.

Kapanış seansının devreye alınması ile birlikte 385 nolu Genelgemiz'de ayrıntılı olarak düzenlenmiş olan Açılış Fiyatlı Emirler (AFE) de açılış seansına fiyatız emir iletimi imkanını sağlamak üzere devreye alınacaktır.

Kapanış Fiyatı Belirleme ve Kapanış Seansı İşlemleri Aşaması (17:25 - 17:28): Bu aşamada, kapanış seansında emir toplanmış olan işlem sıralarında kapanış fiyatı belirlenecek ve sonrasında belirlenen kapanış fiyatından işlemler gerçekleştirilecektir. Kapanış fiyatı, 385 nolu Genelgemiz'de yer alan açılış fiyatı belirleme sistemiyle belirlenecektir.

Sürekli müzayededen aktarılmış emirler ile kapanış seansının emir toplama sürecinde Sistem'e iletilmiş fiyatlı emirler ve KAFE emirleri, belirlenen kapanış seansı fiyatından eşleştirilecektir. Belirlenen kapanış seansı fiyatı, ilgili işlem sırasının kapanış fiyatı olacaktır. Kapanış seansında fiyat belirlenmemesi halinde ilgili işlem sırasında sürekli müzayede bölümünde gerçekleşen son işlem fiyatı, kapanış fiyatı olarak tescil edilecektir. Kapanış seansında ve sürekli müzayede seansında tescil edilmiş herhangi bir işlem olmaması (sadece açılışta işlem olması) halinde, iMKB Bülteninde kapanış fiyatı ve tüm fiyat alanlarında açılış fiyatı bilgisi yer alacaktır. İlgili kıymette açılış fiyatı da yoksa, bültendeki tüm fiyat alanları sıfır olarak belirtilecektir.

AFE türü emirlerde olduğu gibi KAFE emirleri de, fiyatın belirlenmesinde dikkate alınmamaktadır. Belirlenen kapanış fiyatından gerçekleşme imkanı bulamayan KAFE emirleri kapanış seansı işlemleri aşamasında otomatik olarak iptal edilecek, seansın takip eden aşamalarına aktaramayacaktır.

Bu aşamada yeni emir girişi yapılamayacağı gibi, bekleyen emirler değiştirilemeyecek, bölünemeyecek, iptal edilemeyecektir. Gerçekleşen işlemler ve kapanış seansı fiyatları gerek temsilci ekranlarından gerekse veri yayın kuruluşları ekranlarından izlenebilecektir. Kapanış seansında gerçekleşen işlemler de açılış seansı ve sürekli müzayede aşamasındaki işlemlerle birlikte seanslık ve günlük ağırlıklı ortalama fiyatı hesabına katılacaktır.

Bu aşamanın sonunda, Sistem, kapanış fiyatından işlemler aşamasına hazır hale gelecektir. Kapanış seansı öncesinde ve kapanış seansında girilmiş ve işlem görmemiş tüm emirler kapanış fiyatından işlemler aşaması marjı dışında olsalar dahi (KAFE'ler hariç) kapanış fiyatından işlemler aşamasına aktarılacaktır.

Kapanış Fiyatından İşlemler Aşaması (17:28 - 17:30): Kapanış seansında belirlenmiş olan fiyat ile sınırlı olarak Sistem'e yeni emirlerin girilebileceği ve girilen yeni emirlerin Sistem'de kapanış seansında işlem görmediği için bu aşamaya aktarılmış kapanış seansı fiyatından beklemekte olan pasif emirlerle veya bu aşamada girilen emirlerle öncelik kuralları çerçevesinde karşılaşılarak işlemlerin gerçekleştirileceği son aşamadır.

Bu aşamada geçerli olacak tek fiyat bilgisini içeren yeni "fiyat marj dosyası" ERD sayfasından alınabilecektir. Bu aşamada emir girilebilecek kapanış fiyatları, ayrıca veri yayın kuruluşlarından da elde edilebilecektir.

2 dakika sürecek bu aşamada, sadece kapanış seansında işlem görmüş olan kıymetlere emir girilebilecektir. Sistem'e girilebilecek yeni alış ve satış emirleri sadece belirlenmiş kapanış fiyatından olabilecek ve aynı fiyattaki bir pasif emir ile karşılaşması halinde öncelik sırasına göre işleme dönüşecek, işlem görmemesi halinde öncelik kuralları çerçevesinde pasif emir olarak bekleyecektir.

Bu aşamada girilen emirler bölünemeyecek, fiyatları değiştirilemeyecek, ancak miktarları artırılıp azaltılabilecek veya iptal edilebilecektir.

Kapanış fiyatından işlemler aşaması öncesinde girilerek bu aşamaya aktarılmış emirlerden;

- Kapanış seansı fiyatına eşit olanların fiyatları değiştirilemeyecek, bölünemeyecek, ancak miktarları azaltılıp artırılabilir veya iptal edilmeleri mümkün olacaktır,
- Kapanış seansı fiyatından farklı fiyatta bekleyen emirler bölünemeyecek, miktarları azaltılıp arttırılamayacak ancak iptal edilebilecek veya fiyatları kapanış seansı fiyatına değiştirilebilecektir.

Kapanış fiyatından işlemler aşamasında KIE, OLFE, OLDE, açığa satış ve özel emir girişi / eşlemesi yapılabilir. Bu emir türlerinde de emir fiyatı kapanış fiyatı olmak zorundadır. Kapanış seansı fiyatı belirleme aşamasında bir fiyat belirlenemeyen kıymetlerde kapanış fiyatından işlemler aşamasında emir girilemeyecek, bekleyen emirler üzerinde değişiklik veya bölme yapılamayacaktır.

Bu aşamada gerçekleşen işlemler seanslık ve günlük ağırlıklı ortalama fiyat hesabında dikkate alınacaktır. Bu aşama süresince gerçekleşen işlemler ve bekleyen emirler seansın sürekli müzayede aşamasında olduğu gibi hem temsilci ekranlarından hem de veri yayın kuruluşu ekranlarından izlenebilecektir.

B- Tek Fiyattan İşlemler (17:28 - 17:30)

Tanım: Tek fiyat yöntemiyle işlem görmekte olan menkul kıymetlerde, 2. seansın sürekli müzayede bölümünde yapılan 2. tek fiyat belirleme aşaması sonrasında, bu aşamada belirlenen fiyat seviyesinden işlem görmediği için kalan emirlerle tek fiyattan işlemler süreci boyunca sadece belirlenen bu fiyat seviyesinden Sistem'e girilecek emirlerin karşılaşılarak işlemlerin belirlenmiş olan sabit fiyattan gerçekleştirileceği seans aşamasıdır.

Kapsam: Hisse Senetleri Piyasası pazarlarında ve Serbest İşlem Platformunda tek fiyat yöntemi ile işlem görmekte olan menkul kıymetlerde, sadece ikinci seansın son bölümünde, 2. tek fiyat belirleme aşaması sonrasında uygulanacaktır. Bu aşamada sadece ikinci seansın 2. tek fiyat aşamasında işlem görmüş menkul kıymetlerde, sadece ikinci seansın 2. tek fiyat aşamasında belirlenmiş olan fiyattan emir girişi yapılabilecek ve işlemler bu fiyat seviyesinden gerçekleştirilecektir. Birinci seansta uygulanan tek fiyat işlem yönteminde ve saatlerinde herhangi bir değişiklik söz konusu değildir.

Aşamalar:

- Tek fiyat belirleme ve tek fiyat seansı işlemleri aşaması - (4 dakika, 17:17-17:21)
- Tek fiyattan işlemler aşaması - (2 dakika, 17:28 -17:30)

Tek Fiyat Belirleme ve Tek Fiyat Seansı İşlemleri Aşaması (17:17 - 17:21): Tek fiyat yöntemiyle işlem gören kıymetlerde Sistem'e iletilmiş olan emirler bu aşamada eşleştirilerek tek fiyat belirlenecektir. Belirlenen fiyattan işlemlerin gerçekleştirilmesinden sonra, seansın son bölümü olan tek fiyattan işlemler aşamasına kadar tek fiyat yöntemi ile işlem gören kıymetlere emir iletilemeyecek, bekleyen pasif emirlerde ise herhangi bir değişiklik, bölme ya da iptal yapılamayacaktır.

Tek fiyat belirleme aşaması ile tek fiyattan işlemler aşaması arasında bir zaman aralığı bulunacaktır. Tek fiyat emir toplama aşaması saat 17:17'de sona erecek ve 4 dakikalık tek fiyat belirleme aşaması başlayacaktır. Emirlerin eşleştirilmesi sonrasında kalan tüm emirler tek fiyattan işlemler sürecine aktarılacaktır. Bu aşamada emir girişi ya da emir dosyaları üzerinde herhangi bir kayıt ya da işlem yapılması mümkün olmayacaktır. Belirlenecek olan tek fiyat, bu aşamada veri yayın kuruluşlarından elde edilebilecektir. 4 dakikalık süre zarfında yapılacak kopyalama ve diğer teknik işlemler 17:21 'de sona erecek, saat 17:28'de tek fiyattan işlemler aşaması başlayacaktır.

Kapanış seansı emir toplama süresi boyunca (17:21 - 17:25) tek fiyat yöntemindeki hisseler yeni emir girilemeyecek, bekleyen emirler değiştirilemeyecek, bölünemeyecek, iptal edilemeyecektir. Bu süre boyunca tek fiyat yöntemindeki menkul kıymetlerin piyasa izleme ekranları kapalı olacak, temsilcinin kendi girdiği emirleri sorgulayabildiği ekranlar ile hisse sorgu dışındaki sorgu ekranlarının kullanılması mümkün olmayacaktır.

Kapanış fiyatı belirleme ve kapanış seansı işlemleri aşamasında (17:25 - 17:28) ERD sayfasından verilecek olan fiyat marj dosyası içinde, tek fiyattaki hisseler için tek fiyattan işlemler aşamasında

(17:28 - 17:30) geçerli olacak tek fiyat bilgisini içeren fiyat marjları da yer alacaktır.

Tek fiyattan işlemler aşaması (17:28 - 17:30): İkinci seansın 2. tek fiyat aşamasında belirlenmiş olan tek fiyat ile sınırlı olarak Sistem'e iletebilecek yeni alış ve satış emirlerinin Sistem'de bu fiyattan beklemekte olan pasif emirlerle veya bu aşamada girilecek yeni emirlerle öncelik kuralları çerçevesinde karşılaşılarak, işlemlerin belirlenmiş olan bu fiyat seviyesinden gerçekleştirileceği son aşamadır.

Tek fiyattan işlemler aşaması öncesinde girilerek bu aşamaya aktarılmış emirlerden,

- Belirlenmiş tek fiyata eşit olanların fiyatları değiştirilemeyecek veya bölünemeyecek ancak miktarları azaltılıp artırılabilir veya iptal edilmeleri mümkün olacaktır.
- Belirlenmiş tek fiyattan farklı fiyatta bekleyen emirler bölünemeyecek, miktarları azaltılıp arttırılamayacak, ancak iptal edilmelerine izin verilecek veya fiyatları belirlenmiş olan fiyat seviyesine değiştirilebilecektir.

2 dakika sürecek bu aşamada, sadece seansın tek fiyat belirleme aşamasında işlem görmüş olan menkul kıymetlere emir girilebilecektir. Sistem'e girilebilecek limit fiyatlı yeni alış ve satış emirleri sadece belirlenmiş tek fiyattan olabilecek ve bir pasif emir ile karşılaşması halinde öncelik sırasına göre işleme dönüşecek, karşılaşmazsa pasif olarak bekleyecektir.

Tek fiyattan işlemler aşamasında, mevcut kurallar çerçevesinde belirlenmiş olan tek fiyat seviyesinden olmak kaydıyla KIE, OLFE, OLDR, mevzuata uygun açığa satış ve özel emir girişine/eşlemesine imkan tanınacaktır. Tek fiyat belirleme aşamasında bir fiyat belirlenemeyen kıymetlerde tek fiyattan işlemler aşamasında herhangi bir emir girilemeyecek ve işlem gerçekleştirilemeyecektir.

Tek fiyat yönteminde işlem gören menkul kıymetler için seansın bu aşamasıyla sınırlı olmak üzere, özel emirler girildiği veya eşlendiği anda ilgili menkul kıymette girilen özel emir fiyatına eşit fiyatta bekleyen normal emir dosyasındaki lot emirlerinin miktarı özel emri tümüyle karşılayacak düzeydeyse bu özel emir girişine / eşlemesine izin verilmeyecektir.

Bu aşamada gerçekleşen işlemler seanslık ve günlük ağırlıklı ortalama fiyat hesabında dikkate alınacaktır. Bu aşama süresince gerçekleşen işlemler ve bekleyen emirler seansın sürekli müzayede aşamasında olduğu gibi hem temsilci ekranlarından hem de veri yayın kuruluşu ekranlarından izlenebilecektir.

C- Olağandışı Durumlar

Bu Genelge ile birlikte daha önce 385 nolu Genelgemiz'de düzenlenmiş olan "HSP'de Olağandışı Durumların Oluşması Halinde Seans Saatlerine İlişkin Uygulama" sadece aşağıda belirtilen uygulamalarla sınırlı olmak üzere, kapanış seansı ve kapanış / tek fiyattan işlemler aşaması ile ilgili olarak aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

a) Birinci Açılış Seansı

Birinci seansın başlangıcında yer alan açılış seansının başlayamaması ya da kesintiye uğramasının açılış seansı uygulamasıyla ilgisi olmadığı ve saat 12:15'e kadar Sistemin işleme hazır hale getirilemediği durumda, saat 17:15'e kadar Sistem işleme hazır hale getirilebilirse kalan süreye ve teknik imkanlara göre

sadece açılış seansı yapılarak veya hem açılış seansı hem sürekli müzayede ve kapanış seansı yapılarak seans gerçekleştirilir ve gün bitirilir.

b) İkinci Açılış Seansı

- İkinci seansın başlangıcında yer alan açılış seansının başlayamamasının ya da kesintiye uğramasının nedeni ikinci açılış seansı uygulamasıyla ve açılış seansı en geç saat 15:30'a kadar başlatılamazsa, bu bölüm gerçekleştirilmeden, doğrudan sürekli müzayede ile seans başlatılır. Sürekli müzayede seansına piyasa yapıcılı menkul kıymetler için kotasyon iletim aşaması ile başlanır.
- İkinci açılış seansının başlayamaması ya da kesintiye uğramasının açılış seansı uygulamasıyla bir ilgisi yoksa ve saat 17:15'e kadar Sistem işleme hazır hale getirilebilirse, kalan süreye ve teknik imkanlara göre sadece açılış seansı yapılarak veya açılış seansı, sürekli müzayede ve kapanış seansı aşamaları ile 2. seans gerçekleştirilir.

c) Birinci ve İkinci Seans (Sürekli Müzayede Bölümleri)

Birinci seansın sürekli müzayede bölümü, kesintiye uğramış veya hiç başlamamış ve mevcut durumda saat 12:15'e kadar da açılmamış ise tekrar başlatılmaz. İkinci seansın sürekli müzayede bölümünün zamanında başlamaması veya kesintiye uğraması durumunda, ikinci seans sürekli müzayede 17:10'a kadar başlatılamazsa tekrar başlatılmaz. Kalan süreye ve teknik imkanlara göre kapanış seansı gerçekleştirilebilir. Açılış seansı yapılmadan sürekli müzayede seansına başlanacağı durumlarda seansa kotasyon iletim aşaması ile başlanır.

d) Kapanış Seansı

- Kapanış seansının başlayamaması ya da kesintiye uğraması durumunda, kapanış seansı en geç saat 17:30'a kadar başlatılamazsa seans, kapanış seansı ve kapanış / tek fiyattan işlemler gerçekleştirilmeden bitirilir.
- Kapanış / tek fiyattan işlemler aşamasının başlayamaması ya da kesintiye uğraması durumunda, işlemler yeniden saat 17:30'a kadar başlatılabilirse, kapanış / tek fiyattan işlemler aşaması yapılarak seans bitirilir.
- Yarım iş günü olması nedeniyle HSP'de tek seans yapılacak olması durumunda kapanış seansı ve kapanış / tek fiyattan işlemler yapılacağından, kapanış seansının veya kapanış / tek fiyattan işlemler aşamasının başlayamaması ya da kesintiye uğraması durumlarında yukarıda yer alan maddeler için bitiş saati 12:30 olarak uygulanır.

e) Diğer Pazarlar

Teknik veya diğer olağanüstü durumlar nedeniyle birinci seansın zamanında yapılamaması durumunda Birincil Piyasa, Resmi Müzayede Pazarı ve TSP işlemleri, açılış seansının ardından 14:30 - 16:00 saatleri arasında gerçekleştirilir. Birinci seansın yapılamaması ve ikinci seansın da zamanında başlayamaması durumunda ise Birincil Piyasa, Resmi Müzayede Pazarı ve TSP seansları, içinde bulundukları seans (birinci seans) saatleri dikkate alınarak en fazla bu seans sonuna kadar uzatılırlar. Bu pazarların kapanış saati, içinde bulundukları seansın sürekli müzayede bölümü kapanış saatinden daha sonra olamaz.

D- Gerçekleşen İşlemler ve İşlem Defterleri

Üyeler kapanış seansı ile kapanış / tek fiyattan aşamasındaki işlemlerini Borsamız ERD sayfasından 2. seans sonunda açılış seansı ve sürekli müzayede seansı işlemleriyle birleştirilmiş olarak temin edebileceklerdir.

E- Bültende Kapanış Seansı İşlemleri

İMKB Günlük Bülteninde yer alan “Kapanış Fiyatı” kolonunun yanında yeni bir kolon eklenmiştir.

- Kapanış fiyatı kapanış seansında oluşmuş menkul kıymet sıraları için ilgili menkul kıymet kodlarının karşısında bu kolonda herhangi bir ibare olmayacaktır (boş olacaktır),
- Kapanış fiyatı kapanış seansında oluşmamış menkul kıymet sıraları için ise ilgili menkul kıymet kodlarının karşısında bu kolonda “-ks” (“kapanış fiyatı kapanış seansında oluşmamıştır” dipnotuyla birlikte) ibaresi yer alacaktır.

Menkul kıymet bazında kapanış seansında ve kapanış / tek fiyattan işlemler aşamalarında gerçekleşen işlem miktarı, işlem hacmi, sözleşme sayısı bilgileri ayrı olarak yayımlanmaz. Menkul kıymet bazında bu bilgiler açılış seansı ve sürekli müzayede seansı bilgileri ile birleştirilerek bir bütün olarak yayımlanır.

Pazar (Ulusal, İkinci Ulusal, KÜP, Gözaltı, SİP, GİP) bazında gerçekleşen kapanış seansı işlem miktarı, işlem hacmi ve sözleşme sayısı bilgileri ile Pazar (Ulusal, İkinci Ulusal, KÜP, Gözaltı, SİP, GİP) bazında gerçekleşen kapanış fiyatından ve tek fiyattan işlemler aşaması işlem miktarı, işlem hacmi ve sözleşme sayısı bilgileri ise ayrı birer tablo halinde bültende yayımlanır.

F- Ücretler

Kapanış seansı, kapanış fiyatından işlemler ve tek fiyattan işlemlerde limit fiyatlı emir iptali, fiyat kötüleştirme ve miktar azaltımında uygulanacak olan ücretler aşağıdaki tabloda yer almaktadır;

Emir/Piyasa/Pazar/ Seans Tipleri	Emir İptali	Cari Fiyat Seviyesinde Emir İptali	Fiyat Kötüleştirme	Cari Fiyat Seviyesinde Fiyat Kötüleştirme	Miktar Azaltımı	Cari Fiyat Seviyesinde Miktar Azaltımı
Kapanış ve Tek Fiyat Seansları	Milyonda iki buçuk	Milyonda iki buçuk	Milyonda iki buçuk	Milyonda iki buçuk	Milyonda iki buçuk	Milyonda iki buçuk
Kapanış ve Tek Fiyattan İşlemler	Milyonda iki buçuk	Yüz binde bir	Fiyat kötüleştirme yapılamaz	Fiyat kötüleştirme yapılamaz	Milyonda iki buçuk	Yüz binde bir
KAFE, AFE Emirler¹	0	Fiyatsız emir olduğundan bu kritere göre değerlendirilme yapılamaz	Fiyatsız emir olduğundan bu kritere göre değerlendirilme yapılamaz	Fiyatsız emir olduğundan bu kritere göre değerlendirilme yapılamaz	0	Fiyatsız emir olduğundan bu kritere göre değerlendirilme yapılamaz

“0” ücret alınmayacağını ifade eder.

¹ AFE / KAFE’lerin mevcut yapıda açılış / kapanış fiyatının belirlenmesinde etkisi olmamasından hareketle bu emirlerin iptal edilmesi / miktarlarının azaltılması durumunda ücret alınmayacaktır.

AFE ve KAFE'ler T+1'deki emir düzeltme bildirimi kapsamında mevcut uygulamaya tabidir. Pasifte yer alan (işleme dönüşmemiş) bir AFE / KAFE üzerinde bir değişiklik söz konusu olduğu durumda sadece maktu ücret alınır; kısmen ya da tamamen işleme dönüşmüş bir AFE / KAFE üzerinde bir değişiklik söz konusu olduğu durumda ise maktu ücrete ilave olarak işleme dönüşen hacim üzerinden yürürlükteki oran esas alınarak hesaplanacak Borsa payı tahakkuk ettirilir.

G- Diğer Hususlar

- Sadece tek seansın yer alacağı yarım iş günlerinde yapılacak (birinci) seansın son bölümünde kapanış seansı, kapanış fiyatından işlemler ve tek fiyattan işlemler aşamaları aynı sürelerle uygulanacaktır (seansın sürekli müzayede bölümü 12:17'de sona erecektir). Yarım iş günlerinde birinci seans açılış seansına ilişkin sürelerde herhangi bir değişiklik söz konusu değildir (15 dakika emir toplama, 5 dakika işlemler aşaması olmak üzere toplam 20 dakika).
- İkinci seansın açılıştaki emir toplama süresi, kapanış seansı uygulamasının devreye alınmasından itibaren 5 dakika kısaltılmak suretiyle 15 dakikadan 10 dakikaya indirilmektedir.
- Varantlar ve borsa yatırım fonlarında ikinci seansta işlemler sürekli müzayede bölümünün bitimi olan 17:17'de sona erecek ve ilgili kıymetlerin sırasında gerçekleşen son işlemin fiyatı kapanış fiyatı olacaktır.
- Açılış seansı kapsamında yer alan borsa yatırım fonları, kapanış seansı uygulamasının devreye alınması ile birlikte birinci ve ikinci seansta açılış seansı kapsamından çıkarılacak ve sadece sürekli müzayede bölümünde piyasa yapıcılığı olarak işlem görecektir. Bu menkul kıymetlerde otomatik ilk kotasyon uygulama esasları mevcut durumda olduğu gibi devam edecektir.
- Özel emirler eşlendikleri anda eksper onayına gerek olmaksızın otomatik olarak işleme dönüşecektir. Özel emirlerle ilgili olarak "seansın son 10 dakikasında özel emir eşlemesi yapılamayacağı" ve "eşlenen özel emirlerde alıcı ve satıcının faks ile HSPM'ye bildirilmesi" düzenlemeleri de bu Genelge ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır. Birincil piyasalarda, "eşlenen özel emirlerde alıcı ve satıcının faks ile HSPM'ye bildirilmesi" düzenlemesi kaldırılmakla birlikte özel emir giriş, eşleme ve onay uygulamaları değiştirilmeden devam edecektir.
- İMKB Otomatik Seans Durdurma Sistemi tarafından sürekli müzayede ve piyasa yapıcılığı sürekli müzayede yöntemine tabi hisse sıralarında saat 17:02:00'dan sonra yapılacak durdurmalarda, durdurulan hissenin sırası kapanış seansı başlangıcına kadar kapalı kalacak, kapanış seansı sürecinde işleme açılacaktır. Böylelikle kapanış seansı sürecine dahil olan hissede emir toplama ve kapanış fiyatından işlemler aşamalarında emir iptali mümkün olacaktır.

H- Yürürlük

Bu Genelge hükümleri, 2 Mart 2012 tarihinden itibaren yürürlüğe girer ve Borsa Başkanlığı tarafından yürütülür.

A) İkinci Seansın yeni akışı

<p><i>HSP (Ulusal Pazar, Kurumsal Ürünler Pazarı, İkinci Ulusal Pazar, Gözaltı Pazarı, Serbest İşlem Platformu) ve GİP</i></p> <p>2.Seans</p> <p>Açılış Seansı</p> <p>Emir Toplama</p> <p>Açılış Fiyatının Belirlenmesi</p> <p>Piyasa Yapıcı – İlk Kotasyon Girişi</p> <p>Sistem – Otomatik İlk Kotasyon Atama</p> <p>Sürekli Müzayede (SM) ve Piyasa Yapıcılı SM</p> <p>Kapanış Seansı</p> <p>Emir Aktarımı</p> <p>Emir Toplama</p> <p>Kapanış Fiyatlarının Belirlenmesi</p> <p>Kapanış Fiyatından İşlemler</p> <p>Tek Fiyat Seansı</p> <p>Emir Toplama</p> <p>Tek Fiyatın Belirlenmesi</p> <p>Tek Fiyattan İşlemler</p>	<p>14:00-17:30</p> <p>14:00-14:15</p> <p>14:00-14:10</p> <p>14:10-14:15</p> <p>14:10(+)*-14:14</p> <p>14:14</p> <p>14:15-17:17</p> <p>17:17-17:28</p> <p>17:17-17:21</p> <p>17:21-17:25</p> <p>17:25-17:28</p> <p>17:28-17:30</p> <p>14:15-17:21</p> <p>14:15-17:17</p> <p>17:17-17:21</p> <p>17:28-17:30</p>
<p>*(+): İşlemlerin tamamlanmasına bağlı olarak değişebilecek bir saati ifade eder.</p>	

B) Yarım İşgünlerinde Uygulanacak Seans Saatleri

<i>HSP (Ulusal Pazar, Kurumsal Ürünler Pazarı, İkinci Ulusal Pazar, Gözaltı Pazarı, Serbest İşlem Platformu) ve GİP</i> Seans Açılış Seansı Emir Toplama Açılış Fiyatının Belirlenmesi Piyasa Yapıcı – İlk Kotasyon Girişi Sistem – Otomatik İlk Kotasyon Atama Sürekli Müzayede (SM) ve Piyasa Yapıcı SM Kapanış Seansı Emir Aktarımı Emir Toplama Kapanış Fiyatlarının Belirlenmesi Kapanış Fiyatından İşlemler Tek Fiyat Seansı Emir Toplama Tek Fiyatın Belirlenmesi Tek Fiyattan İşlemler	09:30-12:30 09:30-09:50 09:30-09:45 09:45-09:50 09:45(+)*-09:49 09:49 09:50-12:17 12:17-12:28 12:17-12:21 12:21-12:25 12:25-12:28 12:28-12:30 09:50-12:21 09:50-12:17 12:17-12:21 12:28-12:30
Toptan Satışlar Pazarı Resmi Müzayede İşlemleri Birincil Piyasa İşlemleri	10:30-12:00
*(+): İşlemlerin tamamlanmasına bağlı olarak değişebilecek bir saati ifade eder.	